

Trygghet sista trumfkort för s – krönika för Östgöta-Corespondenten 2006 09 09

Inte ens efter folkpartiets sammanbrott den gånga veckan ser det ut att bli en jordskredsseger för socialdemokraterna nästa söndag. Jag har ibland undrat varför. Den ekonomiska tillväxten är rekordhög och svenskarna har sommarshoppat som aldrig förr. Till och med arbetslösheten är låg i internationell jämförelse. Oppositionens samling till Allians är visserligen ngt nytt men samspelet i valrörelsen har inte alltid övertygat. Under sådana förutsättningar bör regeringar vinna val lätt.

Välfärdsbeundrande utländska journalister säger att svenskarna blivit bortskämda och gnälliga. Snarare är det väl så att aptiten växer med maten. När det går bra i stort, blir svagheterna mer synliga – ungdomsarbetslöshet, segregation och brottslighet, brister i skola och forskning och allmän maktfullkomlighet. Kanske är det också mer lockande att pröva något nytt när omständigheterna är gynnsamma.

Socialdemokraternas tre trumfkort i svensk politik har länge varit tryggheten, arbetslöshetsbekämpningen och regeringsdugligheten. En kompetent regering skapar sysselsättning och därmed större trygghet. Det blir både nya jobb och mer bidrag till de arbetslösa. Problemet i år är att trygghet och arbete inte förefaller kunna förenas på samma sätt och att det finns tvivel om den socialdemokratiska regeringsförmågan.

Sverige har inte fått nya jobb i den takt som väljarna förväntar sig i en högkonjunktur.

Regeringen ger fortfarande intryck att arbetena ska komma mer eller mindre automatiskt som resultat av den allmänna tillväxten eller genom traditionella AMS-insatser. Samtidigt hamrar moderatledaren hela tiden på om att skapa nya jobb och att arbete är bättre än bidrag.

Regeringen har också hamnat på defensiven i regeringsfrågan. Kritiken om tsunamiofullkomligheter och kompisutnämningar har visserligen nästan blivit tjugit men tron på socialdemokraternas överlägsna förmåga att sköta regeringsarbetet har gått förlorad.

Statsministern själv har också blivit hela regeringen. Med undantag för slutminutsinhopparen Jan Eliasson finns inga andra statsråd som självklart väcker väljarnas intresse. Och framför allt är det problemet med stödpartierna. Miljöpartiet har skruvat sig fast vid masten i sitt krav på att få regeringsplatser. Vi vet därmed inte om det kan bli någon regering efter en vänstermajoriet i valet.

Återstår tryggheten, den svenska socialdemokratiska valretorikens och välfärdspolitikens vackraste värde. Efter 1990-talets besparingar i välfärdssystemen har partiet i årets valrörelse valt att betona trygghet och välfärd. Om det är så att trygghet och arbete inte längre är automatiskt förenliga, låter man tryggheten komma först i förhoppning att väljarna gör samma val.

Så är det statsministern. Inte minst bland socialdemokrater ute i landet förefaller allt fler tröttna på sin ordförande. Göran Perssons maktdominans utmanar och han är ingen självklar trygghetssymbol. Men efter folkpartiets moraliska självmål är det i alla fall just nu tryggare på politikens vänsterkant.

ANDERS MELLBOURN